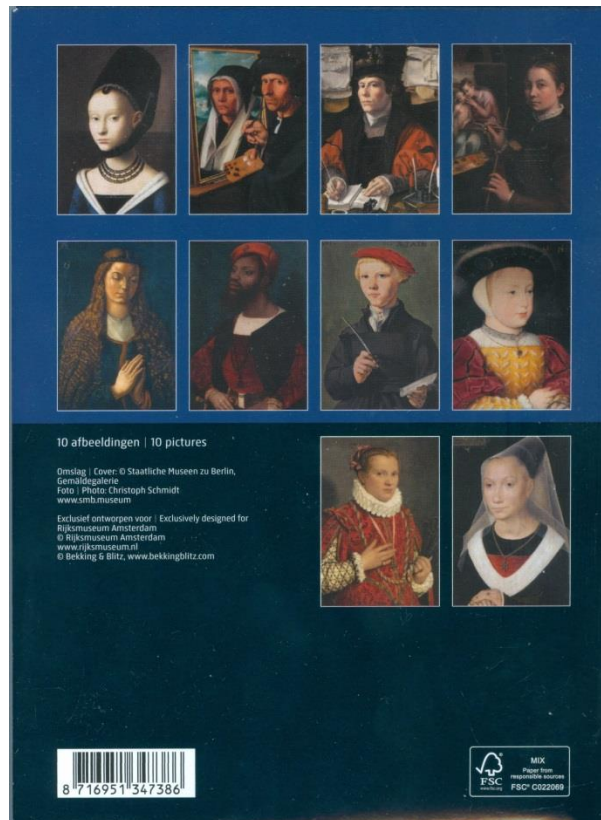

Tentoonstelling “Vergeet me niet”.

Voorzijde omslag mapje.

Achterzijde omslag mapje.

In het Rijksmuseum is vanaf 30 september 2021 tot 16 januari 2022 de tentoonstelling “Vergeet me niet” met mee dan 100 renaissanceportretten: Van Dürer tot Sofonisba” te zien. Naar aanleiding van de tentoonstelling zijn door het Rijksmuseum 7 of meer prentbriefkaarten en 10 “dubbele kaarten” uitgegeven. De dubbele kaarten zijn gevouwen kaarten om in een envelop te versturen. Het zijn tien verschillende dubbele kaarten met enveloppen in een omslag. Alle tien kaarten zijn afgebeeld op de achterzijde van het omslag. De firma Bekking en Blitz uit Amersfoort heeft de uitgave verzorgd.

Het bijzondere is dat de titel van de tentoonstelling “Vergeet me niet | Remember me” op het omslag is gedrukt, maar niet op de prentbriefkaarten en ook niet op de dubbele kaarten zelf. Voor zowel de prentbriefkaarten als voor de losse dubbele kaarten geldt dat zonder de omslag niet bekend dat bij welke tentoonstelling de kaarten zijn uitgegeven. Voor een aantal is wel vast te stellen dat het om tentoonstellingskaarten gaat, namelijk voor die kaarten waarbij de herkomst van de kunstwerken niet het Rijksmuseum in Amsterdam is. Zo zijn twee dubbele kaarten uit de collectie van het Rijksmuseum, één uit het Museum Boijmans van Beuningen en de overige zeven uit andere Europese landen.

Het gebeurt de laatste jaren wel vaker dat er tentoonstellingskaarten worden uitgegeven, maar dat de naam van de tentoonstelling niet op de kaart is vermeld. Ik vermoed dat op deze manier de kaarten ook na de tentoonstelling gemakkelijker zijn te verkopen.

Prentbriefkaart van de tentoonstelling Vergeet me niet.

Van de zeven prentbriefkaarten in mijn bezit, zijn er drie ook afgebeeld op het mapje van de dubbele kaarten en vier niet. Op vier kaarten zijn kunstwerken van andere musea afgebeeld. In het postzegelvak staan de nummers PC776, PC778, PC780 en PC 782. Drie kaarten zijn uit de eigen collectie: W14048, W16785 en één zonder nummer. De titels van de drie prentbriefkaarten en overeenkomstige dubbele kaarten komen op één na overeen. Bij deze dubbele kaart is ook de vermoedelijke naam van de afgebeelde persoon vermeld: Christophe le More?, maar niet op de prentbriefkaart.

Bekking & Blitz

H.W.R. (Hein) Bekking, geboren in 1935 in Rotterdam, begint in 1963 een uitgeverij van boeken in de Spuistraat 28 in Amsterdam. In 1972 opent de uitgeverij de boekhandel Minerva aan de Koninginnenweg in Amsterdam. In 1977 verhuist de uitgeverij naar Amersfoort, is de boekhandel verkocht en de uitgeverij Andreas Blitz overgenomen. De uitgeverij Andreas Blitz is opgericht in 1929. Door deze overname krijgt de uitgeverij de naam Bekking & Blitz. In 1984 verschijnt een boek van de Amersfoortse kunstenaar Toon Tieland, waarna de uitgave van kerstkaarten, kalenders en catalogi van exposities volgen. In 1985 begint de import van kunstkaarten, gevolgd door de uitgave van Nederlandse kunstkaarten voor de verkoop in boek- en kantoorboekhandels. In 1996 begint de uitgave van boeken en kaarten van musea. De mapjes met "dubbele" kaarten vormen ten opzichte van de "gewone" prentbriefkaarten de meerderheid. Van 32 musea is bekend dat er dergelijke

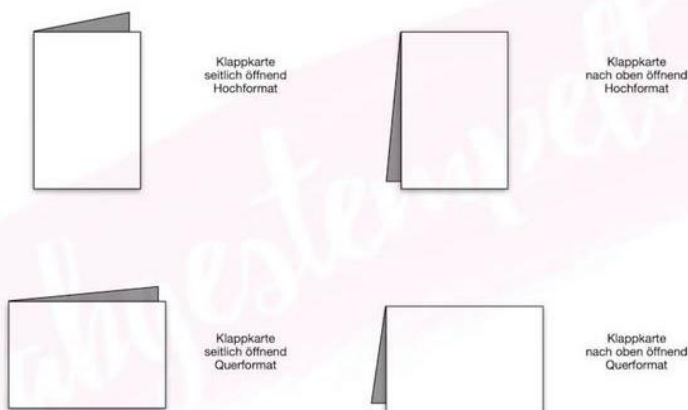
mapjes van Bekking en Blitz te koop zijn. Tot de 32 musea, behoren ook zes buitenlandse musea, de Hortus Botanicus in Amsterdam en het Vredespaleis in 's-Gravenhage.

Dubbele kaarten

De omslag van de dubbele kaarten is aangeduid als Greeting card box. Daaronder de tekst: "10 kaarten met enveloppen / 10 notecards with envelopes". Greeting card of folded card is de gebruikelijke Engelse naam van dergelijke kaarten, die door verzamelaars meestal als dubbele kaarten of wenskaarten genoemd worden. Het woord dubbel slaat op het "dubbel gevouwen" zijn van de kaarten. Op de voorzijde van bovengenoemde kunstenkaarten staat de afbeelding, de binnenzijden van de kaarten is blanco en op de achterzijde staat de herkomst van de afbeelding, de titel, de producent (of uitgever), een nummer en de afkorting FSC (=de non-profit organisatie Forest Stewardship Council). En er hoort een passende envelop bij de kaart.

Zowel de term dubbele kaart als wenskaart is verwarrend, omdat ook gelijke kaarten in een collectie ook als dubbele kaarten bekend zijn en gewone prentbriefkaarten ook wenskaarten kunnen zijn. Kaart met een envelop, zoals op het mapje is een betere naam voor dergelijke kaarten, maar hoe noem je dan zo'n kaart, waarbij de envelop verloren is gegaan?

In het Duits is de gebruikelijk naam Klappkarten. De Nederlandse vertaling is vouwkaart of gevouwen kaart, een benaming die in ieder geval minder verwarring geeft. De vertaling van Greeting cards "groet-kaarten" maakt geen onderscheid tussen dubbele kaarten en prentbriefkaarten met een groet. De Franse naam is Carte double of Carte pliée. In analogie van de Engelse, Duitse en Franse tekst lijkt mij **vouwkaart** een betere alternatief voor dubbele kaart of wenskaart.

Boven: Klappkarten met verschillende posities.

Links: Folded cards. Manieren van vouwen.

